Scenariusz lekcji CLIL – Geografia Turystyczna

Temat: Polish UNESCO World Heritage Sites / Polskie zabytki na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO

Cel główny: Poznanie charakterystycznych cech polskich obiektów z Listy UNESCO zintegrowane z nauką słownictwa i wyrażeń w języku angielskim.

Cele szczegółowe – Uczeń:

- **Wyjaśnia** ideę, cel powstania i znaczenie Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO.
- **Wymienia** i **lokalizuje** na mapie Polski wszystkie polskie obiekty UNESCO.
- **Opisuje** wybrane obiekty UNESCO, używając podstawowego słownictwa w języku angielskim (np. medieval town, old town, castle, wooden church, salt mine).
- **Rozpoznaje** obiekty na fotografiach i **przypisuje** im rok wpisu na listę.
- **Tłumaczy** i **stosuje** kluczowe pojęcia branżowe z języka angielskiego na polski i odwrotnie.

Nacobezu (Na co będę zwracać uwagę):
- Wyjaśniam, czym jest i w jakim celu powstała Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO.
- Potrafię wskazać na mapie Polski i rozpoznać na zdjęciu przynajmniej 5 polskich obiektów UNESCO.
- Znam rok wpisu na listę dla 3 wybranych obiektów.
- Potrafię opisać po angielsku (ustnie lub pisemnie) jeden wybrany zabytek, używając poznanych słów.
- Tłumaczę i poprawnie używam co najmniej 8 nowych słów/pojęć w języku angielskim.

Środki dydaktyczne:

- Komputery/tablety/smartfony z dostępem do internetu, mapa Polski (fizyczna lub cyfrowa), wydrukowane materiały (karty pracy, zdjęcia), słowniki polsko-angielskie (lub aplikacje), kartki A3, mazaki, taśma klejąca.

Przebieg lekcji:

1. Faza wstępna (5 min)

- **Powitanie** i sprawy organizacyjne (lista obecności).
- **Wprowadzenie:** Nauczyciel pokazuje slajd lub zdjęcie z mieszanką znanych polskich zabytków (np. Wawel, Malbork, warszawska Starówka) i jednego egzotycznego obiektu UNESCO (np. Machu Picchu, Wielki Mur Chiński). Pytanie do klasy: *"Co łączy te wszystkie miejsca?"*.
- **Sformułowanie tematu i celów lekcji:** Nauczyciel przedstawia temat i zapisuje na tablicy cele lekcji oraz NACOBEZU w formie przyjaznej dla ucznia (np. "Dzisiaj dowiecie się...", "Na koniec lekcji będziecie potrafili...").

2. Faza realizacji (35 min)

- **Część I: Czym jest UNESCO? – Burza mózgów (10 min)**
  - Nauczyciel zadaje pytania naprowadzające:
    - *"What does the acronym UNESCO stand for?"* (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
    - *"What is the purpose of the UNESCO World Heritage List?"* (A: To protect and preserve cultural and natural heritage around the world that is considered to be of outstanding value to humanity.)
    - *"What is the difference between cultural and natural heritage?"*
  - Uczniowie podają swoje propozycje, a nauczyciel zapisuje kluczowe pojęcia na tablicy w języku polskim i angielskim (np. **world heritage** – dziedzictwo światowe, **cultural heritage** – dziedzictwo kulturowe, **natural heritage** – dziedzictwo przyrodnicze, **to protect** – chronić, **outstanding universal value** – wyjątkowa powszechna wartość).
- **Część II: Gra dydaktyczna – "UNESCO Match-Up" (20 min)**
  - **Podział na grupy:** Uczniowie dzielą się na 2-3 osobowe grupy.
  - **Instrukcja:** Każda grupa otrzymuje kopertę (**rozsypankę**) z trzema zestawami elementów do dopasowania:

1. **Zdjęcia** polskich obiektów UNESCO (ok. 5-8 zdjęć, np. Stare Miasto w Krakowie, Kopalnia Soli w Wieliczce, Zamek Krzyżacki w Malborku, Park Mużakowski, Drewniane kościoły Małopolski).
2. **Nazwy** tych obiektów (w języku polskim i angielskim).
3. **Rok wpisu** na Listę UNESCO.
4. **Krótkie opisy** charakterystycznych cech w języku angielskim (np. "The world's oldest operating salt mine with underground chapels carved in salt.").

- **Zadanie grup:** Jak najszybciej i najdokładniej połączyć wszystkie cztery elementy dla każdego obiektu.
- **Zadanie dodatkowe:** Uczniowie znajdują w opisach po angielsku 3 nieznane słowa, zapisują je i sprawdzają znaczenie w słowniku (tworzą mini-słowniczek).

- **Część III: Lokalizacja na mapie (5 min)**
  - Po zakończeniu gry, przedstawiciele grup podchodzą do dużej mapy Polski i przyczepiają (lub rysują) punkty w miejscach, gdzie znajdują się omawiane obiekty.
  - Nauczyciel pyta: *"Which site is located in the south of Poland? And which one is on the border with Germany?"*

3. Faza podsumowująca (5 min)

- **Podsumowanie w języku angielskim:** Nauczyciel prowadzi krótką rozmowę podsumowującą, zadając pytania w języku angielskim, na które uczniowie mogą odpowiadać po polsku lub prostymi zwrotami angielskimi:
  - *"How many Polish sites are on the UNESCO List?"* (Obecnie 17).
  - *"Which Polish UNESCO site is the oldest / the most recent?"*
  - *"Which site would you like to visit and why?"* (Zachęcanie do użycia poznanych słów, np. "I would like to visit Malbork Castle because it is the largest medieval castle in the world.").

- **Ewaluacja:** Nauczyciel pyta, czy cele lekcji zostały zrealizowane, odwołując się do NACOBEZU (np. "Czy potraficie teraz wyjaśnić, po co jest lista UNESCO? Który zabytek zapamiętaliście najlepiej?").
- **Praca domowa (opcjonalnie):** Wybierz jeden obiekt z polskiej listy UNESCO i przygotuj w języku angielskim (3-4 zdania) krótką "rekomendację" dla zagranicznego turysty, dlaczego warto go zobaczyć. Użyj co najmniej 3 poznanych dziś słów.

Słowniczek kluczowy (do wypisania na tablicy):

- **UNESCO** – Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury
- **World Heritage Site** – Obiekt Światowego Dziedzictwa
- **Cultural Heritage** – Dziedzictwo Kulturowe
- **Natural Heritage** – Dziedzictwo Przyrodnicze
- **To protect / to preserve** – Chronić / Zachowywać
- **Outstanding Universal Value** – Wyjątkowa Powszechna Wartość
- **Medieval** – Średniowieczny
- **Old Town** – Stare Miasto
- **Castle** – Zamek
- **Salt mine** – Kopalnia soli
- **Wooden church** – Drewniany kościół

Quizlet do lekcji ze słówkami:

https://quizlet.com/mt/1094830961/polish-unesco-world-heritage-sites-flash-cards/?i=y9h44&x=1qqt

Zdania i zwroty dla nauczyciela do prowadzenia lekcji (Geografia Turystyczna – Polskie zabytki UNESCO)

1. Rozpoczęcie lekcji (Starting the Lesson)

- "Good morning, everyone. Let's begin."
- "Today, we're going to talk about a very interesting topic."
- "The subject of our lesson is: Polish UNESCO World Heritage Sites."
- "By the end of the lesson, you will be able to describe some Polish heritage sites in English and understand why they are so important."
- "Let me quickly check the attendance."

2. Wprowadzenie do UNESCO (Introduction to UNESCO)

- "Let's start with a simple question: **What does UNESCO stand for?**"
- "Has anyone heard of the UNESCO World Heritage List before?"
- "The main goal of UNESCO is **to protect and preserve** cultural and natural sites around the world."
- "A site must have **Outstanding Universal Value** to be included on the list."
- "Can you give me an example of a UNESCO site from another country? For instance, the Pyramids in Egypt or the Great Wall of China."

3. Podczas pracy w grupach (During Group Work)

- "Now, I'd like you to work in pairs / small groups."
- "Each group will get an envelope with a puzzle inside."
- "Your task is to match the picture, the name, the year of inscription, and the description."
- "Don't forget to write down any new English words you find."
- "You have about 15 minutes for this activity."
- "If you have any questions, raise your hand and I'll come to help."
- "How is it going? Do you need more time?"

4. Pytania naprowadzające i sprawdzające zrozumienie (Concept Checking Questions)

- "So, **which site was the first one in Poland to be listed?**" (Kraków and Wieliczka in 1978)
- "**Can you point to Malbork Castle on the map?**"
- "**What is special about** the Wieliczka Salt Mine?" (Expected answer: "It has chapels carved out of salt.")

- "**What is the difference between** cultural heritage **and** natural heritage?" (Expected answer: "Cultural is made by people, like castles; natural is from nature, like forests.")
- "Why do you think it is important **to preserve** these places?"

5. Podsumowanie i zakończenie lekcji (Wrap-up and Conclusion)

- "Let's go through the answers together."
- "**Could one group present** their matches for one of the sites?"
- "**How many UNESCO Sites are there in Poland?** Let's count them together." (Currently 17)
- "**Which site would you most like to visit and why?**" Try to use English: "I would like to visit... because..."
- "What new English words have you learned today?"
- "That's all for today. Thank you for your active participation."
- "For homework, please prepare a short recommendation for a tourist about one UNESCO site in Poland."

Dodatkowe komendy i zwroty (Additional Commands and Phrases)

- "Please, look at the screen / the board."
- "Could you repeat that, please?"
- "That's a very good answer!"
- "Almost right, let's try again."
- "Let's move on to the next activity."
- "Time is up, please finish what you're doing."

Załącznik - zalaminowana i pocięta układanka

Stare Miasto w Krakowie	Wzgórze Wawelskie, Rynek Główny oraz dzielnicę Kazimierz.	Wawel Hill, Main Square and the Kazimierz district.	1978 r.
Królewskie Kopalnie Soli w Wieliczce i Bochni	Wpisana na listę ponieważ ilustruje historyczne etapy rozwoju techniki górniczej w Europie.	Inscribed on the list because it illustrates the historical stages of the development of mining technology in Europe.	1978 r.
Puszcza Białowieska	Jest najstarszym, największym i jedynym pierwotnym lasem w Europie Środkowej.	It is the oldest, the largest and primary forest in Central Europe.	1979 r.
Niemiecki nazisotwski obóz koncetracyjny - Auschwitz - Birkenau	Uznane za miejsce o szczególnej wartości dla ludzkości i ku przestrodze.	Recognized as a place of special value to humanity and as a warning.	1979 r.
Stare Miasto w Warszawie	Odbudowane po wojnie niemal od podstaw. Jest uznane za symbol determinacji i doskonałości rekonstrukcji.	Rebuilt after the war almost from scratch. It is considered as a symbol of determination and perfection of reconstruction.	1980 r.
Stare Miasto w Zamościu	Wpisane na listę ze względu na zachowany układ urbanistyczny miasta renesansowego.	Inscribed on the list due to the preserved	1992 r.

		urban layout of the Renaissance city.	
Średniowieczny zespół miejski Torunia	Wpisane jako wyjątkowo dobrze zachowany średniowieczny zespół miejski, świadectwo potęgi i znaczenia tego miasta w regionie.	Listed as an exceptionally well-preserved medieval urban complex, a testament to the power and importance of this city in the region.	1997 r.
Zamek Krzyżacki w Malborku	Wpisany na listę za niezwykłą architekturę i jego dużą rolę w historii. Jest to jeden z największych zamków średniowiecznych w Europie.	Listed for its extraordinary architecture and its important role in history, it is one of the largest medieval castles in Europe.	1999 r.
Zespół Klasztorny w Kalwarii Zebrzydowskiej	Jest wyjątkowym zabytkiem kultury, w którym krajobraz przyrodniczy został wykorzystany jako otoczenie kaplic i dróg.	It is a unique culture's monument in which nature scenery was used as the surrounding of chapels and roads.	1999 r.
Kościoły Pokoju w Jaworzu i Świdnicy	Unikatowe drewniane kościoły protestanckie powstałe w wyjątkowych warunkach historycznych.	Unique wooden protestant churches were built in exceptional natural conditions.	2001 r.

Drewniane Kościoły południowej Małopolski	Są ważnym świadectwem tradycji wznoszenia świątyń drewnianych w średniowieczu.	They are important testimony to the tradition of building wooden temples in the Middle Ages.	2003 r.
Park Mużakowski	Uznane za jedno z najwybitniejszych dzieł europejskiej architektury ogrodowej XIX - stulecia	Recognized as one of the most outstanding works of European garden architecture of the 19th century	2004 r.
Hala Stulecia we Wrocławiu	Została wpisana na listę ze względu na innowacyjne rozwiązania budowlane	It was listed due to its innovative construction solutions	2006 r.
Drewniane Cerkwie w polskim i ukraińskim regionie Karpat	Cenne przykłady drewnianej architektury sakralnej obrządków wschodnich.	Valuable examples of wooden sacred architecture of Eastern rites.	2013 r.
Kopalnia rud ołowiu i cynku w Tarnowskich Górach	Jest to świadectwo rewolucyjnych rozwiązań technicznych w górnictwie i hydrotechnice.	This is a testimony to revolutionary technical solutions in mining and hydrotechnic.	2017 r.
Krzemionkowski region pradziejowego górnictwa krzemienia pasiastego	Unikalne kopalnie świadczące o zaawansowanej organizacji pracy sprzed 5000 lat.	Unique mines testifying to advanced work	2019 r.

		organization from 5000 years ago.	
Pradawne i pierwotne lasy bukowe Karpat	Obejmuje zespół nienaruszonych europejskich lasów bukowych strefy umiarkowanej	It includes a group of untouched European temperate beech forests.	2021 r.

SOiZ
Akredytacja 2023-2027
Dofinansowane przez Unię Europejską
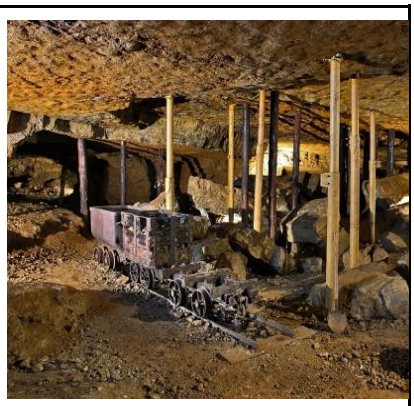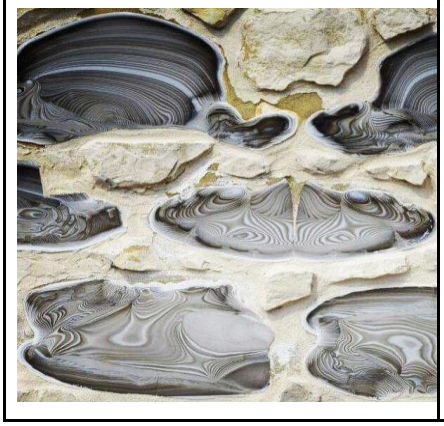
SOiZ
Akredytacja 2023-2027
Dofinansowane przez Unię Europejską